

ver, de sociale myndigheder eller andre, der på forsvaret vis er i stand til at tage sig af barnet.

I praksis må politiet forventes først at forsøge at komme i kontakt med forældrene, medmindre situationen tilsiger, at dette er nytteløst. Kan forældrene ikke umiddelbart træffes, må barnet overgives til de sociale myndigheder eller andre, f.eks. familiemedlemmer eller naboer, forudsat, at de pågældende har en sådan tilknytning til barnet, at det er forsvaret at anbringe barnet hos dem, og de i øvrigt er indstillet herpå.

En frihedsberøvelse skal være så skånsom som mulig. Politiet vil således i forbindelse med både iværksættelse og gennemførelse af frihedsberøvelsen skulle tage særligt hensyn til, at der er tale om et barn.

En frihedsberøvelse skal endvidere være så kortvarig som mulig og må så vidt muligt ikke udstrækkes ud over 6 timer. Tidsfristen er først og fremmest begrundet i hensynet til barnet. Men tidsfristen understreger også, at beredskabet i forhold til børn, som ikke kan overgives til indehaveren af forældremyndigheden mv., kun i begrænset omfang ligger hos politiet. Det er først og fremmest de sociale myndigheder, som skal tage sig af børn i disse tilfælde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5.4.2. og 5.4.3. i de almindelige bemærkninger til lovforslaget.

Til kapitel 4

Politiets anvendelse af magt

Lovforslagets kapitel 4 regulerer politiets anvendelse af magt og indeholder først i §§ 14-16 generelle grundlæggende principper for politiets magtanvendelse. I §§ 17-21 er der fastsat nærmere bestemmelser om anvendelse af visse særligt indgribende magtmidler.

Overtrædes bestemmelserne i kapitel 4, kan der efter omstændighederne blive tale om et erstatningsansvar for politiet. Spørgsmålet om et eventuelt strafansvar for den enkelte polititjenestemand vil fortsat skulle afgøres efter almindelige strafferetlige regler. Endvidere skal spørgsmålet om, hvorvidt den enkelte polititjenestemand ifalder disciplinæransvar fortsat afgøres på grundlag af almindelige tjenestemandretlige regler.

Almindelige bestemmelser

Til § 14

Lovforslagets § 14 bestemmer, at reglerne i lovforslagets kapitel 4 gælder såvel inden for som uden for strafferetsplejen.

Bestemmelsen indebærer, at bestemmelserne i kapitel 4 om magtanvendelse finder anvendelse på enhver magtanvendelse fra politiets side, uanset om po-

litiet handler inden for eller uden for strafferetsplejen. Der vil således gælde de samme betingelser for politiets magtanvendelse for f.eks. en anholdelse inden for strafferetsplejen som for en frihedsberøvelse uden for strafferetsplejen.

Retsplejeloven indeholder enkelte bestemmelser, som regulerer politiets anvendelse af magt. F.eks. skal en anholdelse efter retsplejelovens § 758 foretages så skånsomt, som omstændighederne tillader. Tilsvarende betingelser gælder for ransagning, jf. retsplejelovens § 798, stk. 1, og legemsbesigtigelse, jf. § 792 e, stk. 2. Bestemmelsen i lovforslagets § 14 indebærer, at bestemmelserne i kapitel 4 på visse punkter vil erstatte retsplejelovens regler i forbindelse med vurderingen af, om magtanvendelse i konkrete situationer har været berettiget.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6.2. og 6.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 15

Lovforslagets § 15 angiver de opgaveområder, hvor politiet vil kunne anvende magt.

Bestemmelsen indeholder en udtømmende opregning af de opgaver, hvor magt kan anvendes. Magtanvendelse vil ikke kunne finde sted i forbindelse med varetagelse af opgaver, som ikke udtrykkeligt følger af bestemmelsens nr. 1-6.

De opgaver, der kan begrunde magtanvendelse, svarer til de opgaver, hvor politiet har hjemmel til at benytte indgreb. Politiet er således ikke berettiget til at anvende magt, medmindre betingelserne for et indgreb efter lovudkastets kapitel 3, retsplejeloven eller anden lovgivning samtidig er opfyldt.

Politiets øvrige opgaver, som f.eks. administrative og kriminalpræventive opgaver, vil ikke i sig selv kunne berettige magtanvendelse.

Ved udførelsen af en af de i bestemmelsen angivne opgaver vil det i øvrigt afhænge af en konkret vurdering, om magtanvendelse vil være berettiget. Grundlæggende vil betingelserne i lovforslagets § 16, jf. nedenfor, skulle være opfyldt. Er der herudover tale om anvendelse af skydevåben, stay, hund eller gas, vil betingelserne herfor, jf. lovforslagets §§ 17-20 nedenfor, endvidere skulle være opfyldt.

§ 15, nr. 1, fastslår, at politiet kan anvende magt med henblik på at forebygge og afværge fare for forstyrrelse af den offentlige fred og orden samt fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Bestemmelsen omfatter de situationer, hvor der efter bestemmelserne i lovforslagets kapitel 3 vil kunne foretages politimæssige indgreb uden for strafferetsplejen. Der vil f.eks. kunne anvendes magt med hen-